

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Moc nescházelo, a Ježíš mi byl ukradený. Co se stalo? Telefon krátce před půl devátou večer: "Honem běžte do kostela, jsou tam takoví divní lidi," volá uklízečka Marcela. "Divní lidi v kostele," pomyslím si, "na to jsem zvyklý, žádná překvapující novinka. Proč nikdo nezavolá: rychle do kostela, máte tam úplně normální lidi," na takový telefonát čekám roky. S obavami jsem vykročil vstříc setkání s "divnými". Našel jsem je na chodbě před farním úřadem - ženu na mezipatře s obřími igelitkami v rukách, muže na schodech. "Co tu děláte?" ptám se. Muž začne hartusit: "Bylo otevřeno, paní nás pustila, šli jsme se podívat." Žena s igelitkami napěchovanými Bůhví čím do toho začne sténat: "Prosím, pojdme odtud, já se bojím!" Divní, podivní lidé, na to, že by se přišli pomodlit nevypadají. Děláme si selfie před kamerovým systémem: "Vy tady máte kamery..." diví se. Nejistota příchozích narůstá a rychle opouštějí chodbu, na rozloučenou ještě pár perpných slov z jejich strany a jsou pryč. Rozhlížím se po chodbě a všimnu si, že litinový Ježíš na kříži v mezipatře visí šejdrem. Pokud se nepohnul sám, někdo se ho snažil z kříže sejmut, a jsem si jistý, že Josef z Arimatie to nebyl. Podívám se na záznam z kamerového systému a celou návštěvu "divných" si přehrávám. Hned jak vstoupili do chodby ke kostelu, se rozhlíželi: dveře, zámky, cennosti. Jejich zájem upoutává Ježíš na kříži: stojí před ním. Modlí se? Nejspíš odhadují výkupní cenu litiny ve sběrně. Asi proto se po něm začínají sá-

pat, když v tom už přicházím do chodby já, a "divná" žena se začíná bát, a dál už ten příběh znám. Chybělo málo a Ježíš mi byl ukradený - sejmutý z kříže, vykupitel vykoupený pod cenou. Před ním tam visel v olejových barvách lidovým umělcem vyvedený Mistr Jan před Concilem kostnickým. Toho také ukradli, nepodařilo se Mistra zachránit, ani v Kostnici, ani na faře ve Vršovicích - zmizel a jeho místo po letech zaujal Ježíš.

Vracím se domů a přemýšlím: Ježíše z litiny jsem zachránil, ale nebyl mi skutečný Ježíš ukradený? Vždyť ten živý říká: "Cožkoliv jste učinili jednomu z těchto maličkých - mně jste učinili?" Ježíš za mnou přišel ve dvou "podivných", a já ho vyhodil - farář v roli vyhazovače z kostela, jak příznačné pro mou profesi. Žijeme ve složité době a já nevím, jak dosvědčit Krista těm, kteří do kostelů přicházejí ne proto, aby se s ním potkali, ale aby ho ukradli z kříže. Jeden takový před časem přišel, že se bude v kostele modlit, a odešel s chrámovou pokladnicí. Jemu podobných tu už bylo. Valjeanové obracející se v lítosti nad tím, že jimi ukradené stříbrné svícny jejich majitel biskup před vyšetřovateli označil za věci "bídňíkovi" darované, figurují, žel Bohu, jenom v klasických dílech vrcholného romantismu. Někdy mám pocit, že ani celý kostel rozdaný a rozkradený by nestačil k obrácení jednoho zatvrzelého hříšníka. Jak útěšná jsou slova Sváti Karáska z jeho Podobenství o plevelu mezi pšenící: "Nechte to růst po mnoho dní, vše musí uzrát, až v době žní. My můžeme třídit brambory, ale nás si po žních přebere Bůh."

At' je nám Bůh milostiv, a nejsme mu ukradeni! Krásné léto

David Frýdl

FRANTIŠKÁNSKÉ POŽEHNÁNÍ

Bůh vás požehnej nepohodlím ve snadných odpovědích, polopravdách a povrchních vztazích, abyste mohli žít na hlubině svého srdce.

Bůh vás požehnej hněvem nad nespravedlností, útlakem a vykořisťováním lidí, abyste mohli pracovat pro spravedlnost, svobodu a pokoj.

Bůh vás požehnej slzami prolitými pro ty, kdo trpí bolestí, odmítáním, hladověním a válkou, abyste mohli natáhnout ruce k jejich útěše a jejich bolest změnit v radost.

Bůh vás požehnej dostatkem bláznovství, abyste měli odvahu být ve světě jiní a dělat věci, o kterých ostatní říkají, že udělat nejdou.

A požehnání Boha Otce, Syna i Ducha svatého zůstávej na vás a ve vši vaší lásce a modlitbách pro tento den i navěky. Amen.

NEDĚLE V SRPNU

X. neděle po svatém Duchu

1. srpna 2021

Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála. O Hospodinu mluv s chloubou, moje duše, ať to slyší pokorní a radují se. (Žalm 34,2–3)

První čtení: Exodus 16,2–4.9–15

Druhé čtení: Efezským 4,1–7.11–16

Evangelium: Jan 6,26–35

XI. neděle po svatém Duchu

8. srpna 2021

Ať chválí Hospodina všechny národy, vladaři a všichni soudci země, jinoši i panny, starci i mladí. Ať chválí Hospodinovo jméno, pouze jeho jméno je vyvýšené, jeho velebnost je nad zemí i nebem. (Žalm 148,7.11–13)

První čtení: 1. Královská 19,4–8

Druhé čtení: Efezským 4,25–5,2

Evangelium: Jan 6,41–51

XII. neděle po svatém Duchu

15. srpna 2021

Jak je tvůj příbytek milý, Hospodine zástupů! Má duše zmirá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu! (Žalm 84,2–3)

První čtení: Přísloví 9,1–6

Druhé čtení: Efezským 5,15–20

Evangelium: Jan 6,51–58

XIII. neděle po svatém Duchu

22. srpna 2021

Jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu, tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy, hlásat zrána tvoje milosrdenství a v noci tvou věrnost. (Žalm 92,2–3)

První čtení: Jozue 24,1–2a.14–17.18b

Druhé čtení (varianta I): Efezským 6,10–18

Druhé čtení (varianta II): Efezským 5,25–33

Evangelium: Jan 6,56–69

XIV. neděle po svatém Duchu

29. srpna 2021

Hospodine, nakloň ucho, odpověz mi, jsem tak ponížený, zubožený. Ochraňuj mě, jsem tvůj věrný, spas, můj Bože, svého služebníka, který v tebe doufá. (Žalm 86,1–2)

První čtení: Deuteronomium 4,1–2.6–9

Druhé čtení: Jakubův 1,17–27

Evangelium: Marek 7,1–8.14–15.21–23

Marie, matky Páně

Mé srdce jáсотem oslavuje Hospodina. Nikdo není svatý mimo Hospodina, není nikoho krom tebe, nikdo není skálou jako náš Bůh. (1. Samuelova 2,1.2)

První čtení: Píseň písní 8,5–7

Druhé čtení: Skutky 1,12–14

Evangelium: Lukáš 1,46–55

2 Kr 4, 42-44

Ef 3, 14-21

ev. Jan 6, 1-15

BOŽÍ JÍDLO, BOŽÍ SLUŽBA

Jedu autem, cesta rychle ubíhá, když v tom můj zrak upoutá veliký reklamní poutač na kraji silnice: „Boží jídlo – Boží služba“. V první moment si myslím, že se církev, jako to už před desítkami let začala dělat ve Spojených státech, chopila marketingových nástrojů a vrhla se zlepšovat svůj značně pošramocený mediální obraz pomocí masivní PR kampaně, ale kdepak! Stačil jediný pohled na centrální nápis na billboardu a měl jsem jasno: žádná církev, ale rohlík.cz. Všechno při starém, reklama na jídlo je povolena, reklamu na duchovní služby u nás zákon zakazuje. Vzpomínka na reklamní nápis se mi vrátila do mysli, když jsem večer usedl, abych pro vás připravil kázání, a světe div se: zrovna přichází na řadu dle Ekumenického lekcionáře Ježíšovo sycení zástupů. „Tak to jdeme domů, to je hotový,“ notuju si Svátu Karáska a blaží mě pomyšlení, že kázání mám v kapse, „káže za mě rohlík – po celý zemi.“ Nedalo mi to, a schválně jsem si aktuální kampaň rohlíku.cz vygooglil. Jejich kreativec musí mít zcela určitě nějaký duchovní background. Jinak by přeci k reklamě na salát nevymyslel: „ráno v zemi, večer v obloze.“ Takový nápis by slušel nejen salátovému poli, ale i lecjaké rozptylové loučce, či rovnou jako nápis nad hřbitovní bránu. Začel jsem se, a mezi reklamami rohlíku našel opravdové náboženské perly: nejenom Boží jídlo, dokonce i „Boží maso“, hledal jsem, jestli najdu i Boží tělo, ale to zatím v nabídce není – asi úzkoprofilový

sortiment pro omezený počet konzumentů, ale slogan „Pomáháme lidem jíst a žít lépe“, by s drobnou modifikací našel své uplatnění i pro církev, stačilo by ve slově „jíst“ škrtnout „s“ a do reklamních letáků na církev ponechat ve znění: „Pomáháme lidem jít a žít lépe.“ Něco by prošlo i bez úprav: třeba právě to „Boží jídlo“. K němu má rohlík podtitul „které jinde na jednom místě nekoupím.“ To bych klidně dal na vrata kostela jak je a ještě s upozorněním velkými písmeny: „dnes akce: u nás ZDARMA.“ „Boží služba“ – v církevním jazyce to spojujeme v jedno slovo „bohoslužba“, nese u rohlíku titulek: „která lidem zjednodušuje nakupování i život.“ To bych proškrtal na: „bohoslužba, která lidem zjednodušuje život.“ Tak jsem si notnou chvíli hrál s reklamními slogany, a když jsem se chtěl znovu vrátit zpátky do hájemství Božího slova, nedalo mi to a na mysl mi přišel další perex na dílo církve inspirovaný rohlíkem. Co takhle reklama na kostel: „Boží jídlo – Boží služba – Boží slovo.“ A podtitul: „Akce tři v jednom, zadarmo jste dostali, zadarmo dejte Mt 10,8. – doporučují čtyři z pěti farních úřadů“ Už vím, co budu dělat, až mě propustí církev ze služby: nechám se zaměstnat u rohlíku.cz! První bude můj scénář, který začne široko formátovým záběrem na krajinu v blízkosti Tiberiadského jezera. Ježíš kráčí s učedníky, slunce se dotýká horizontu a červánky se zrcadlí na vodní hladině. Ježíš se rozhlédne po početném zástupu, a potom položí Filipovi otázku: „Kde nakoupíme chleba,

aby se všichni najedli?“ Filip z torny vytáhne mobilní telefon a zapne aplikaci se slovy: „Přece na rohlíku.cz – Boží jídlo, Boží služba, a nemusíte ztrácet čas ve frontě!“

Když od apokryfních ztvárnění upřeme pozornost zpátky k samotnému obsahu evangelních zpráv o zázračném nasycení tisíců, nelze neupozornit na jednu ze zásadních obtíží v dnešním pohledu na tuto veskrze zázračnou událost, jejíž předobrazy je ovšem možné najít na několika místech ve Starém zákoně, především v příbězích Eliášova žáka – proroka Eliši: tak masivní zázrak, ve kterém by ze zlomku, téměř z ničeho, bylo nakonec sklíženo do košů plných nalámaných dílů chlebů, to přesahuje jakoukoliv myslitelnou zkušenost: kdo to neviděl neuvěří, a obávám se, že by neuvěřil ani ten, kdo by to viděl. Vždyť z učedníků tam podle podání evangelistů byli všichni, a ti samí autoři potom dokladují, že když přišlo na „lámání chleba“ v případě Ježíšova procesu, rozutekli se Ježíšovi žáci do jednoho a strach jim vydržel až do Letnic. Ale ten zázračný příběh není součástí evangelií proto, abychom si mysleli, že Ježíš tady vytváří skupinu jakési „paralelní polis“, ve které budou zázraky jako housky, tedy rohlíky, na krámě, že stačí věřit víc a víc a budeme svědky podobných kousků, které ve výsledku například vyřeší problém podvýživy, té největší hrozby světového zdraví. Evangelisté nám dosvědčují víru v Ježíše jako Krista, toho, se kterým do našeho života vstupuje zázrak Boží lásky. Ano, s Ježíšem přichází do tvého života zázrak, ne jeden, ale zázraky, tisíce zázraků, které se stanou, když víru máš. Ty zázraky se stanou, i když víru nemáš, jenom je bez ní neuvidíš – a to je, podle

mého, podstata sdělení dnešního evangelia o zázračném sycení. Evangelista nás nechce ohromovat tvrzeními o tom, jaký byl Ježíš superstar, když rozmnožil zázračně pět chlebů a dvě ryby mezi tisícíhlavé zástupy hladových. Tím jádrem sdělení opravdu je ten nepatrný zlomek, ta nicka, ten počáteční drobek, který se ale proměňuje pod Ježíšovým rukama. U evangelisty Jana jsme to nečetli, ale v synoptickém podání téže události je zaznamenán i Ježíšův apel na učedníky: „Dejte jim jíst vy!“ To je konkrétní ježíšovská výzva, která má být povzbuzením k aktivnímu hledání východiska nikoliv v čekání na zázrak, který stejně jako Godot nikdy nepřijde, ale může přijít zázrak účinné lidské pomoci posvěcené Božíma, Ježíšovým rukama. Víra otevírá oči, abychom viděli zázraky v obyčejných, i nepatrných a okrajových věcech, tam totiž zázraky klíčí – až za zrakem, za tím, co je na první pohled neviditelné, nepatrné. A také, abychom tyto nicotné, obyčejné a okrajové věci přijali za své jako to jediné správné východisko. Moc nám toho nezbyvá, možná už nemáme v košíku ani těch pět ječných chlebů a dvě ryby, ale i s tím zlomkem, můžeme ještě být svědky Ježíšova zázraku: tehdy, když se my sami necháme Ježíšem zlomit, rozpůlit, rozdat, vydat pro druhé – neschovávat si tu hrstku sami pro sebe: „Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte!“

Amen

*Kázání 25. 7. 2021 o IX. neděli po svatém
Duchu v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA SRPEN

1.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží O. Nováček
7.8. - 14.8.	Sborová dovolená, Bojkovice			
8.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Majer
15.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
22.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
29.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl

V týdnu od soboty 7. do soboty 14. srpna probíhá sborová dovolená. Farní služba v tomto čase není obsazena a Husův sbor je pro veřejnost uzavřen. Prosím, nevstupujte do prostor kolumbária bez přístupového čipu. V duchovních záležitostech se obraťte na farní úřad na Vinohradech. Děkujeme za pochopení.

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@gmail.com
271724317 (Farní kancelář)

731100059 mobil faráře

Vršovické divadlo MANA
Centrum MANA, zapsaný spolek
produkce: Tobiáš Frýdl, tel. 778001097
www.vrsovickedivadlo.cz
e-mail: produkce@vrsovickedivadlo.cz

Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

ROZHOVOR

Dnes se s vámi podělím o zajímavý zážitek, který se mi stal v červenci na táboře. Byla jsem ubytována se dvěma holkami v mém věku. Ty dvě se mezi sebou pohádaly, a já si potom s jednou z nich sedla v podvečer do chatky a začaly jsme důvěrný "dívčí" rozhovor. Povídala o tom, co jí vadí, chtěla vědět, jak se na věc dívám já a tak podobně. Také přišla řeč na narozeniny, o kterých řekla, že je nemá moc v lásce, protože s každým rokem nám připomínají, že se víc a víc blížíme ke smrti. Jak to řekla, vzpomněla jsem si, že o tom byl můj minulý článek v Hlasateli. Tak jsme se dostaly k tématu života. Hovořila o tom, že občas jsou pro ni určité životní situace hodně náročné, ale nejvíc mě zaskočila větou, že kdyby si měla vybrat, jestli žít nebo ne, vybrala by si to druhé. Ne že by si chtěla vzít život, ale kdyby si mohla vybrat, zda se narodit či ne, volila by raději nenarodit se. Že to prý je u ní jako na vážkách. Její slova mě překvapila. Raději nežít? Když jsem se zeptala proč, řekla že občas dokáží lidé hodně ublížit, a život dává takové rány a zkoušky, že by snad bylo lepší je vůbec nepodstupovat.

Pravda, život je obtížný, ale to přece není důvod k jeho odmítnutí. Občas taky přemýšlím nad tím, že by bylo snazší hodit všechno za hlavu, ničím se neobtěžovat, ale zároveň vím, že můj život je obrovsky cenný, stejně jako kterýkoliv jiný, a že bych se ho nikdy nechtěla vzdávat. Snažila jsem se její pohled vyvrátit tak, že já útěchu nacházím ve víře. Bůh nám každému dal nějaký úkol, který máme v průběhu života splnit. Tento úkol poznáme až časem. Kdybychom si vzali život, utekli bychom před tím, proč žijeme. Dostali jsme úžasnou milost a šanci v tom, že jsme se narodili a žijeme. Ona mi odpověděla, že není věřící a tak je to pro ni jiné, že toto vidí jinak. Zkusila jsem to tedy i já jinak. Důvodů proč žít je mnoho. Přišli bychom například o všechny ty nádherné chvíle a okamžiky života, které jsou nenahraditelné. A co naši nejbližší? Také je by moc mrzelo a bolelo, kdybychom nebyli. Žijeme přece i pro ně. Už nikdy bychom jim nemohli nic říct, být s nimi.

A aby to nevyznělo tak temně, snažila jsem se ji povzbudit, že i přece kamarádi jsou tu pro nás, a aby se ohlédla za vším, co už v životě dokázala zvládnout, a stejně tak že zvládne i aktuální problémy a život půjde dál. Uvědomila jsem si, že ani já nesmím zapomínat proč jsem na světě, a že život je ta nejnádhernější věc, která se nám jenom v životě může stát skutečností.

Ráchel Frýdlová

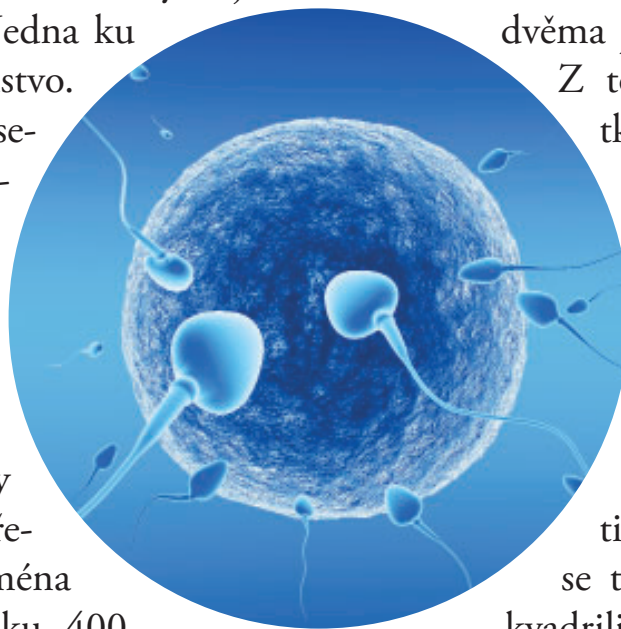
JAKÁ BYLA ŠANCE, ŽE SE NARODÍTE PRÁVĚ VY A ČEMU MŮŽETE DĚKOVAT ZA VÁŠ ŽIVOT?

Zázrak je událost s tak malou pravděpodobností, že je téměř nemožná. Při této definici je zázrakem i vaše vlastní narození.

Když člověk slaví narozeniny, asi si říká, že je život super. A někdy padne i otázka, jaké má vlastně štěstí, že se vůbec narodil. Mel Robbins, autorka Pravidla pěti vteřin, zmínila celkovou šanci během přednášky na TEDxu v San Franciscu. To číslo je naprosto šílené, protože jde o šanci jedna ku 400 trilionům. Trilion je jednička a za ní 18 nul. Není tedy od věci se podívat, jak přesné je toto číslo a s ním i reálná šance našeho narození.

Pravděpodobnost setkání vašich rodičů je asi jedna ku 20 000, což není tak hrozné. Šance, že si spolu ti dva opravdu promluví, je jedna ku deseti, stejně tak šance, že rozhovor se bude opakovat, tedy dají si druhé rande. To samé platí pro změnu randění ve vztah. Jedna ku dvěma je šance, že tento vztah vyústí v nějaké potomstvo.

Pravděpodobnost, že se vlastními dětmi, je jedna ku 100 000. Narozený člověk je jedním z 100 000 životaschopných plodů jednoho konkrétního páru. Plod je jedním z 100 000 životaschopných spermií. Berme tedy za předpokladu, že ženy jich připadne třetina s polovinou vašeho jména a příjmením, je jedna ku 400 jednička a za ní 24 nul, abychom si udělali představu.

Z toho vyplývá, že reálná šance, že se setkání dvou lidí skončí nějakým potomkem, je jedna ku dvěma tisícům.

Výsledkem spojení jednoho vajíčka a jedné konkrétní spermie je jedno dítě. Každá žena má průměrně asi 400 vajíček. Muž během svého života vytvoří asi 12 trilionů spermií. Šance, že spermie se trefí do vajíčka s vaším jménem, je jedna ku 400 kvadrilionům. Kvadrilion je jedna ku 24 nulám.

Takhle jsme pokryli pravděpodobnostní situaci jednoho páru s potomky. Jenže tomuhle předcházelo úspěšné rozmnožování nejen našich předků z říše Homo sapiens, ale i všech předchozích forem života. Jsme totiž představitelé ničím nepřerušovaného řetězu reprodukce života, který se táhne historií naší planety víc jak 4 miliardy let. Když vezmeme v úvahu jen lidský druh, máme v ruce nějakých 150 000 generací našich předků.

A na každou z těchto generací si aplikujte stejnou pravděpodobnost, jaká byla právě popsána v modelu pro jeden pár s dětmi na cestě. Výsledek je 10 a za ní 2 640 000 nul. Zázrak je událost tak nepravděpodobná, že jde o úkaz prakticky nemožný. Právě jsme vám ukázali, že vaše narození spadá přesně do této kategorie. Navíc jste výsledkem 4 miliard let evoluce života na této planetě.

Ondřej Štěpánek, www.vedazive.cz

Z DĚKANÁTU NA DĚKANSTVÍ

Nedlouho po svém rozhodnutí zůstat na obvodě, zašel jsem se představit místnímu panu děkanovi na budečské děkanství do Kovár. Vždyť venkovský doktor je odkázán nejen na odborné služby nemocnice s poliklinikou, ale v jistém smyslu i farního úřadu. To když všechny léčebné prostředky a možnosti selžou, když sami musíme pacientovi milosrdně lhát (*pia fraus*). Mnohdy dobrý kněz se svou opravdovostí víry bývá terapeuticky úspěšnější nad jiné. Zbytečné jsou o tom polemiky, člověk zdravý – nemocnému nevěří.

Jednopatrová stará budova děkanství na úpatí Budče si udržuje odstup od silnice vysokou zdí. Přes ni je vidět jen střecha s prvním patrem. Na jejím hřebenu i ve vikýřích celý rok přistávají a vzlétají piccasovští ptáci – poštovní holubi. Sotva jsem otevřel branku – úzkou a těsnou, vskutku jak stojí v Bibli, vešel jsem do malého „království nebeského“. Na pastvách zelených před děkanstvím se pásly ovce a v otevřeném okně se vzápětí zjevil „svatý otec“, vítající mě s úsměvem a náručí otevřenou, co okno dovolovalo. A protože jsme se od vidění již znali, bez okolků jsem se odvážil komentovat nečekaný výjev: „Dobrý den, pane děkane, opravdu jako pastýř dobrý...“ rozhlédl jsem se po stádu a rozhodl ruce.

„To máte pravdu, pane doktore, pěkně vás vítám. Jenže, bohužel, tyhle čtyřnohé ovce se mi vedou lépe, než ty dvounohé,“ odpověděl pohotově a rozšafně a hned spěchal zcela neobřadně dolů podat mi ruku a pozvat dál.

Tak jsem se seznámil se vzácně přímým, skromným panem děkanem, desátým děkanem na děkanství v Kovárech (roku 1800 byla zdejší fara povýšena na děkanství) a kolikátým už asi knězem od roku 1292, kdy Vyšehradská kapitula dosadila prvního nám známého kaplana Bedřicha k duchovní službě budečským osadníkům?

Od našeho prvního setkání jej občas navštěvuji. Za těch téměř čtyřicet let působení ve zdejší farnosti – nejdéle ze všech předchůdců, prošla jeho rukama valná část i mé klientely. Děti, které u křtu držel na rukou a později učil, zpovídal i oddával, už mají zase vlastní děti. Kdo by znal důvěrněji jejich osobní i rodinné situace, nevyzpytatelné vzájemné vztahy, než tento duchovní pastýř? A pro lékaře je znalost tak podrobné anamnézy často užitečnější a cennější, než leckteré náročnější vyšetřovací metody. Oč méně je přístrojově vybavena naše ordinace, o to vybavenější musíme být my sami.

Od mládí se datuje záliba pana děkana v chovu poštovních holubů, závodních poštáků. Jimi okřídлил své děkanství jako andělskými perutěmi a chodbu budovy chovatelskými diplomy.

„Jednou, když jsem dlouze, napjatě vyhlížel ze zahradního altánu soutěžícího holuba, který podle propočtů měl přiletět každou chvíli,“ vzpomínal pan děkan, „jde kolem kostelníčka a neodpustí si: Vy jste jako ti tišší blázni s prutem. Jenže ti koukají dolů

a vy nahoru. Na odpověď jsem se nezmohl a prut jsem po ruce neměl.“

Vůbec pro ptactvo nebeské má slabost Františka z Assisi. Děkanskou budovu pronajímá na půl roku přítulným, švitořivým a stěhovavým nájemníkům až pěti rodinám vlaštovek. Žije zde s nimi ve vzájemné shodě, ten Boží člověk, rozptyluje jeho samotou, povznášejíce jeho zbožnost. Zasněženě vypráví historky o vlaštovčí veselé, chytré i odvážné povaze, o jejich svobodomylnosti, obratnosti v letu, o umění rozeznávat přítele od nepřítele, o stavbě hnízda. „Hnízdo slouží mnoha generacím, ale pokaždé je ho třeba, když vyvedou mladé, kousek ubrat, aby si je mohli dostavovat a poopravovat; jinak začnou zakládat a pilně budovat na jiném místě hnízdo nové. Jsou to neúnavné stavitelky.“

Tak proto musí být ve dne v noci otevřena okna děkanství, aby shánčliví „rodičové“ mohli k hladovým zobáčkům - uvědomuji si dodatečně.

Vlaštovkám bylo asi podivné, když ve válečném roce 1944 opět kolem velikonoce, přiletěly pod farský krov, ale svého pana domácího, ochránce a obdivovatele, zde nenašly. Ten byl tenkrát vláčen koncentračními tábory Mnichov – Bernau a Ruhrsdorf za svá pobuřující kázání, za neohrožený vlastenecký postoj, za poslouchání cizího rozhlasu a jeho návrat nebyl žádoucí. To vlaštovičky, které nemusejí žádat o vystěhovalecký pas, ani o poskytnutí azylu, nemohly pochopit svým mozkiem ptačím.

Ještě jeden mimořádný zážitek stojí za zmínku. Byla to jednou naše společná procházka po budečském hřbitově. Šli jsme od náhrobku k náhrobku, od hrobky k hrobce, od kříže ke kříži; šli jsme jako od stavení ke stavení pokojnými uličkami modliteb. A jména tak známá mně ze zdravotních karet, jsme četli vtesána do mramoru, vtesána do ticha. Nemohu domyslet, že i ti, kteří ke mně chodí, na jejichž zápěstí měřím puls, které zvu na kontroly, jimž domlouvám, aby se šetřili, zde mají už vyhrazeno místo po boku svých předků. Sem bude nakonec převedena jistá patientská klientela – jen se změnou trvalého bydliště. Ale pan děkan přerušil mé přemítání: „Tohle byl moc hodný, správný chlap. Toho už nepamatujete, ale jeho manželka k vám chodí... A zde jeho soused. Zahynul při železničním neštěstí v roce šestašedesátém v Zákolanech. Zvláštní, neměli se spolu nijak rádi, v hospodě by si vedle sebe nesedli. Až smrt zařídila, že jsou si nejbližší.“

„Á, paní N. Co ubožačka vytrpěla! Ke konci jsem jí denně chodil píchat opiáty.“ Vidím ji vyhublou na lůžku, napjatě sledující každý můj pohyb. Místo potravy přijímá mou útěchu a povzbuzování.

„Vzpomínám si, umřela v zimě, sněhu požehnaně, a my se nemohli s pohřebním vozem na Budeč vůbec dostat...“ (Já ji vidím v bílých peřinách a on v bílých duchochách sněhu. Každý ve své roli.)

Zastavujeme se u dalšího náhrobku. „Zrovna tuhle děvčici jsem učil. Bože, to není možné,“ táže se nevěřičně sám sebe pan děkan. A z pomníku se na nás usmívá tvář hezké ženy středních let. „Jakpak je to dlouho, co jsem ji oddával tady vedle v kostele...“

Alois Volkman, pokračování příště

NESESMILNÍŠ

A už jsme zase v divadle. Ve hře Zlomené srdce lady Pamelý hraju jakéhosi vyžilého proutníka, a když se objeví mladá dívka, která se chlubí, jak umí krásně vyšívat, jaké má pěkné bavlnky a nabízí, že by mi něco vyšila, třeba na košili, má divadelní manželka (Molavcová) říká: „Vyšijte mu na podolek šesté přikázání!“ A v sále zabouří smích.

A tak jsem zjistil, že zřejmě většina lidí ví, co šesté přikázání obnáší: jedno slůvko, a kolika milionům lidí už zamotalo hlavu! Nesesmilníš. Skutečný obsah tohoto slova je poněkud mlhavý. Víme, o čem pojednává, ale taky víme, že snese různý výklad. Znam hlasy, které tvrdí, že přikázání zakazuje jen mimomanželské avantýry, slyšel jsem i názor, že je to slovo, které vyhlásilo válku promiskuitě, rozsévající nevlídné choroby, takže to byl čistě zdravotní důvod, který varoval Izraelity, aby něco nechytli, někdo zase tvrdí, že šestku vymysleli zákonodárci, vesměs staří pánové, kteří už neměli se sexem žádné problémy a pro potřeby mladých neměli pochopení. A současný hříšník si vykládá to slovo tak, aby si prostě ospravedlnil své rozpustilé skutky, jejichž nepravost si nepřipouští.

Ale protože jsem otravný štoura, uvažuji, jak asi Božská Spravedlnost nakládá, dejme tomu, s mladými českými hochy a dívkami, kteří ve stá-tě honosícím se svým ateismem si užívají milostných radovánek jak je libo, a netuší, že se dopouštějí něčeho hříšného, protože jim to nikdo neřek. A tak zatímco křesťanská dvojice mladých milenců svádí urputné vnitřní boje s pokušením, a když nakonec boj prohraje, což se stává, trpí výčitkami svědomí, nekřesťanská dvojice, díky blažené nevědomosti, si užívá života. Znam takových dvojic mnoho a jsou to velmi často hodní, poctiví a svědomití lidé, které ani nenapadlo, že konají něco, co se nemá. Dělají jeden druhému radost, což spíše než jako provinění se jim jeví jako dobrý skutek - miluj svého bližního. Jak s nimi křesťanský Bůh naloží? Ten starozákonní Hospodin by je s chutí nechal ukamenovat, stejně tak Bůh muslimů, ale kde vzít tolik kamení? Je pravdivé rčení, že „nevědomost hříchu nečiní“? A jestliže nečiní, nezávidí dvojice zamilovaných křesťanů těm šťastným pohanům tu jejich nevědomost?

Když jsem byl mladý hoch, bylo nám vštěpováno, že to vzájemné fyzické milování je dar nebes za to, že dvojice se rozhodla zplodit někoho třetího. Že ta slast je odměnou za úsilí o zachování rodu, je pěkná myšlenka, ale lidstvo si vymyslelo způsob jak svoji oblíbenou aktivitu provozovat, aniž by mu o zachování rodu šlo. A to je z církevního hlediska hřích. A tak mě udivilo, že církevní zákonodárci usoudili, že existuje figl, kterému se říká neplodné dny. V tyto dny si můžou lidé užívat s pocitem, že šance zplodění roztomilého děťátka nehrozí. Je to způsob jak obejít pravověrný výklad šestého přikázání? To bych potřeboval trochu osvětlit. Vidím v tom snahu zabránit rozvratům v rodinách, kdy pro jednoho z manželů je tato záležitost hříchem, zatímco druhý ji vyžaduje. Nejedno roz-

KLAUN SI POVÍDÁ S BOHEM XVIII.

pad manželství byl způsoben takovým střetem zájmů.

Pak tu mám ale ještě další problém. Když takový malý, školou ještě povinný věřící objeví kouzlo něčeho, čemu se kdysi říkávalo samohana, a hodlá se vyzpovídat ze svých hříchů, ocitá se v trýznivé situaci. Jak jen to má chudáček školáček říct tomu vážnému pánovi ve zpovědnici, který tu sedí s fialovou štólou na ramenou, připraven udělit rozhřešení? Jak má nazvat tuto svou hříšnou aktivitu, když jakžtakž přijatelné slovo masturbace je mu zatím utajeno - v křesťanských rodinách se o takových věcech nemluví. Má snad to, co provozuje, popsat? To nedokáže, stud mu to nedovolí. A co teprve, když se ve zpovědnici neocitne školáček, nýbrž školačka? Ta to má, chudinka, ještě těžší. Zbývá tu dvojí řešení: buď k té zpovědi radši nakonec nejde a má kvůli tomu výčitky svědomí, nebo zmíněný hřích zkrátka vynechá a má kvůli tomu ještě větší výčitky svědomí.

Ona ta zpověď je věc poněkud ošidná. Neříkám bezvýznamná. O její užitečnosti svědčí skutečnost, že mnozí lidé, kteří zpověď neuznávají, se zpovídají psychoanalytikům. Takový psychoanalytik je oproti zpovědníkovi ve výhodě: je pravděpodobné, že bude odborně erudovaný a že prohřešky proti šestému přikázání nepovažuje za hřích. Je proto snadnější se s ním o těchhle věcech bavit. A tak tu člověk vyklopí své problémy a má, alespoň na čas, v hlavě uklizeno.

U zpovědi hříšník netuší, jak vzdělaný či pozorný zpovědník se bude jeho problémy zabývat, kolik času mu může věnovat, když například při poutích na posvátná místa se tvoří u zpovědnic někdy i fronta. (To si pamatuju z dávných časů - jak je to dnes, nevím). Ze zpovědi se může stát rutina - jde o rozhřešení a to může být poskytnuto vzápětí, jen co kající sdělí seznam svých hříchů. Může ale narazit na moudrého a vnímavého kněze, který vidí svému klientovi takříkajíc do duše, a když na to přijde, dokáže citlivě zacházet i s tím šestým přikázáním.

Šesté přikázání je zkrátka záležitost, která téměř každého věřícího nějak rozhodí. Proto ty neplodné dny jsou vlastně povolením hřešit v čase k tomu určeném a pak zase respektovat přikázání. Nebo se mýlím? Zatím jsem se nedopátral uspokojivého vysvětlení. Nechci se na to ptát teologů, protože mám za to, že mi můžou odpovědět leda vlastním soukromým názorem, který mnohdy nebývá ani totožný s názorem jiného teologa, což už jsem zažil. A jako zmatený laik se marně tážu, který z nich měl vlastně pravdu.

Jiří Suchý

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovících. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.